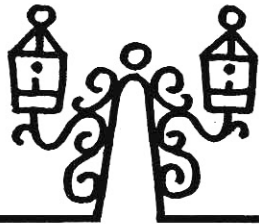

Panu Sara Wacklin 200

Nyt alkaa sitten Sara Wacklinin juhluvuosi, 200 vuotta syntymästä 26.5.1990. Mutta jo tänä päivänä alkaa, sillä tammi-kuun 28:s on Sara Elisabeth Wacklinin kuolinpäivä.

Juhlavuoden päätapahtumapaikka on Saran syntymä-, koti- ja työkaupunki Oulu. Muita työkaupunkeja olivat Turku, Helsinki ja Tukholma. Suomen kaupungeissa hän opetti, Tukholmassa viimeistään hän ryhtyi kirjoittamaan. Oulun avausjuhla liittyi Pohjois-Suomen Opettajapäiviin, OPI-90:een, juhluvuoden

avaus Linnanmaalla, sali L3, puhujina Matti Rossi, Arto Kirri ja Riitta Mäkelä.

Varmuuden vuoksi kerrattakoon tässäkin, että Sara Wacklin teki ensin itse itsestään pätevän ja suosittuun opettajan, mutta hankki sitten ensimmäisenä suomalaisena naisena myös akateemisen diplomin eli suoritti 1835-36 Pariisissa Sorbonne'n yliopistossa opettajan tutkinnon. Reipas tyttö 46-vuotiaaksi! asetuttuaan sitten 1843 Tukholmaan, jossa hän säästöilään osti "pienen" viisikeroksisen kivitalon, hän ryhtyi kirjoittamaan ja sai 1844-85 julkisuuteen kolme

pientä nidettä, jotka me tunnemme komeana kirjana nimeltä Hundrade minnen från Österbotten, suomennettu ensimmäisen kerran (pääosin) 1872 ja 1876.

□ □ □

Sara W:n kauan suunniteltua juhluvuotta (Oulussa mitä melkoinen monien yhteisöjen edustajista muodostettu toimikunta) edelsi muutamia julkaisutapahtumia, harkittuja varaslähtöjä. Ensin tuli apul.professori Arto Kirrin kokoama ja toimittama Sara W:n bibliografia eli luettelo sekä kirjailijan omista töistä ja häneen ja hänen töihinsä liittyvistä tutkimuksista ja muista kirjoituksista. Sitten menestyi vs. professori Taina Pitkänen-Kolin toimittama vihkonen, joka sisältää kaksi tutkielmaa, hänen ja Lauri Korven Statistiska iaktagelser över Hundrade minnen från Österbotten ja Riitta Viitala-Lehden Adjek-

tivbruket i Hundrade (jne.)/En kvinnoforsknings-synpunkt./ Molempien professoreiden vihkoset ilmestyivät Oulun yliopiston pohjoismaisten kielten laitoksen sarjassa Meddelanden, sarjan B numeroina 12 ja 13.

□ □ □

Joulukuussa julkistettiin sitten myös tuorein Sara Wacklinin kirjan suomalaisen painos Sata muistelmia Pohjanmaalta. Se on viides suomalainen painos, minkä lisäksi 1887 ilmestyi suomennos I niteestä 1. osasta. Tämän viimeisimmän kauan kaivatun suomalaisen painoksen julkaisi juhlatuomikunnan yllyttämänä omissa nimissään Oulun historiaseura. Julkaisu-oikeuden omistaja, WSOY, ei ollut kiinnostunut asiasta, mutta luovutti oikeutensa, minkä lisäksi kirjan suomentajan Katri Ingman-Palolan perikunta lahjoitti osuutensa.

□ □ □

Viidennen suomalaisen painoksen nimi on siis Sata muistelmia Pohjanmaalta, mitä nimeä monet meistä pitävät virheellisenä. Suomalainen nimi Satanen muistelmia jne. on jo ehtinyt vakiintua ja sitä voi pitää yhtä perinteellisenä kuin alkukielisen teoksen nimeä Hundrade minnen... Ei ole tiedossani, minkä takia Palola-Ingman muutti perinteellisen nimen, mutta tässä tapauksessa satun tietämään, että Oulun painoksen nimi on tavallaan työtapaturma. Tuli niin kiire, että asianomaiset eivät hoksanneet, ja sitten se olikin jo myöhäistä.

□ □ □

Mutta hyvä, että kirja nyt on kirjakaupoissa —vai onko muualla kuin Oulussa? On muuten ensimmäinen Saran painos, joka ilmestyy Oulussa, vaikka oululaisetkin ovat monella ta-

valla olleet mukana niin suomen kuin ruotsinkielistenkin laitosten julkaisemisessa. Melkein oululainen on myös tämän ja 4. suomalaisen painoksen elämäkerankirjoittajakin, emeritusprofessori Aimo Halila, Oulun historian III osan kirjoittaja, myös hän siis yksi uuden painoksen lahjoittajamaahdollistajista.

Tuoreimman painoksen suomennoksen on tarkistanut (myös oululaisesta näkökulmasta) Arto Kirri, joka samalla on kirjoittanut siihen 12-sivuisen kiinnostavan kommentiosan: Sara Wacklinin teoksen käännösten kieleen liittyviä alkuperäisteoksen pohjalta tehtyjä selityksiä ja lisäyksiä.

Taitaa tulla Tante Saasta jälleen kerran vuoden nainen!